

Elk seizoen toont zijn charmes

Prettig fietsen in de Noordertuin van ANTWERPEN

Zin in een prettige fietstocht van 70 kilometer? Dan stellen we in deze bijdrage graag een lus voor die zes gemeenten in de Antwerpse Voor- en Noorderkempen aandoet. Ontdek samen met ons de wondermooie "Noordertuin van Antwerpen", die zich uitstrekt over de gemeenten Brasschaat, Brecht, Essen, Kapellen, Kalmthout en Wuustwezel.

Ingang domein De Inslag

Tekst en foto's: Jan Vorsselmans

Samenwerking

De "Noordertuin van Antwerpen" is tegelijk de benaming van een toeristisch samenwerkingsverband dat de zes genoemde gemeenten afsloten in 2005. Om het éénjarig bestaan van deze samenwerking passend te vieren, pakte de regio in de zomer van 2006 uit met een nieuwe fietslus. Die is geënt op het alom geprezen knooppuntensysteem van de Provincie Antwerpen.

Grootste troeven van de streek, gelegen ten noorden van Antwerpen, zijn de fraaie tuinen, de vele parken en de uitgestrekte natuurgebieden. Je leert er, zoals de bijhorende brochure meldt, 'het groen in alle kleuren ontdekken, het hele jaar door'.

We nemen de proef op de som en fietsen het parcours in volle zomer én in putje winter. Steeds valt er iets nieuws te ontdekken, met het onverwoestbare groen van de rododendrons, de sparren en de weilanden als constante. Nu nog de lente en de herfst uitproberen en we zijn helemaal op de hoogte van de evoluties in de natuur, vooral op het vlak van de flora.

Jachthaven

Zoals het bij een fietslus als deze past, kun je de tocht in elk van de

Landerijen in Essen

zes gemeenten aanvatten. Wij opteren voor de schilderachtige omgeving van Brug 11 over de Schotense Vaart in Brecht. We vinden deze plek ideaal, omdat die het dichtst bij onze woonplaats in Sint-Antonius-Zoersel ligt, en omdat je er de wagen gemakkelijk kunt parkeren aan één van de twee horecazaken in de buurt: café Trapke Op of taverne De Goeien Tijd. Het is er bovendien erg rustig in deze omgeving, grenzend aan de Brechtse Heide. Je hebt bovendien een mooi uitzicht op de kanaalkom, waar een kleine jachthaven is gevestigd. Fietsen op het jaagpad langs de Schotense Vaart (officieel: het kanaal Dessel-Schoten) is een leuke bezig-

In het hartje van de Kalmthoutse Heide

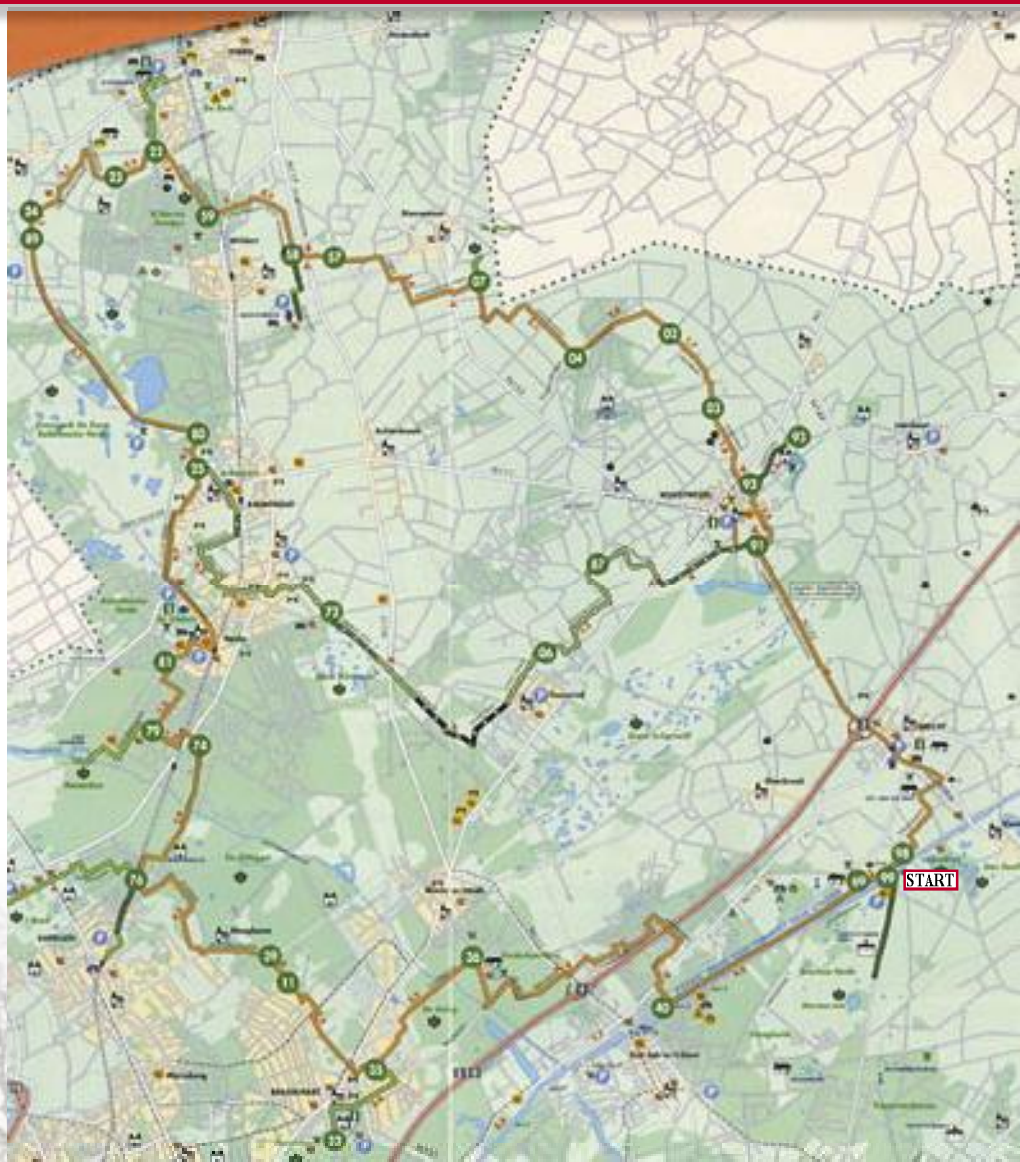

heid. Op het grondgebied van de Brechtse deelgemeente Sint-Job-in-'t-Goor verlaten we deze waterweg, steken de E19 over en fietsen voor een stukje parallel met de hogesnelheidslijn, die pal naast de autosnelweg werd aangelegd. We kronkelen verder richting Brasschaat, waar we verpozen aan de kinderboerderij in het gemeentedomein De Mik. Via het staatsdomein De Inslag (147 hectare) stevenen we af op het centrum van de gemeente. We mijden de drukke kern, maar doorkruisen wel enkele woonwijken. Vanuit toeristisch oogpunt bekeken, is dit gedeelte van de route het minst interessant, maar het is de beste manier om in Kapellen de wijk Hoogboom met zijn Sint-Jozefkerk (1871) te bereiken.

Heide

Op het parkeerterrein aldaar stappen we van de fiets om de omgeving te bewonderen, want vlakbij de kerk bevindt zich de pastorie en de ingang van het domein Oude Gracht. Ook de volgende etappe, die ons naar Heide-Kalmthout voert, is niet te versmaden: mooie villawijken, weilanden, bosrijke gebieden... Hier strekt zich het staatsdomein De Uitlegger (89 hectare) uit. In dit parklandschap voelen reeën, hazen, konijnen en ander klein wild zich thuis. De Uitlegger en De Inslag worden vaak in één adem vernoemd, omdat ze met elkaar verbonden zijn door een wandelweg.

Maar Heide wenkt. In de omgeving van de Sint-Jozefkerk (1935) en het treinstation lessen we onze dorst in één van de herbergen en wat later zitten we midden in de heide zelf. Het is er echt genieten van de natuur, want dit gedeelte van de route is uitsluitend toegankelijk voor fietsers en wandelaars. Aan de hoofdingang van de Kalmthoutse Heide, waar de horeca bloeit, bevinden zich het toerismekantoor en het natuureducatieve centrum De Vroente. Daar kun je een permanente tentoonstelling over de heide bezoeken. We krijgen echter niet genoeg van het heidelandschap en nemen de Verbindingsstraat die dwars door dit immense natuurdomein loopt. Links en rechts van je ontvouwt zich in alle glorie de typische vegetatie, opgesmukt met kleine en grote venen. Zàlig.

Landbouw

Op de grondgebieden Brasschaat, Kapellen en Kalmthout komen we vooral parken en domeinen op onze weg tegen. In Essen, Wuustwezel en Brecht voert het agrarische landschap het hoge woord. Toch zijn in Essen de Wildertse Duintjes, in Nieuwmoer (een gehucht van Kalmthout) De Maatjes en vooral in Wuustwezel/Brecht het Groot Schietveld niet te versmaden natuurgebieden.

In Essen - waar we ons intussen bevinden na onze tocht door de heide - genieten we van de landerijen rond het college op Rouwmoer en elders, maar de bekende Bakkersmolen in het gehucht Wildert passeren we net niet. In Nieuwmoer wijken we even af van de route om in het dorpscentrum een frisse pint te gaan drinken. Dat was in de snikhete julimaand van 2006 echt nodig. Via een ommetje rond de Wuustwezelse wijk Sterbos bereiken we het centrum van deze gemeente, waar

we tijdens onze zomerse dinsdagtocht geen enkele dranksluiterij open vonden. Alle herbergiers waren blijkbaar met vakantie of hadden hun wekelijkse sluitingsdag, wie zal het zeggen?

Groot Schietveld

Dan maar linea recta naar Brecht. Aan knooppunt 91, Kampweg-Wuustwezelsteenweg, moeten we daarvoor links afslaan. Deze lange, rechte weg doorkruist het Groot Schietveld, dat met zijn oppervlakte van 1.600 hectare tot de grootse natuurgebieden in Vlaanderen behoort. We trappen flink door, beklimmen de brug over de E19 en arriveren aan de verkeerslichten in Brecht-centrum. Aan dit kruispunt (Bethovenstraat-Gasthuisstraat) rijden we gewoon rechtdoor de Venusstraat in. In het verlengde daarvan verandert de naam in Vaartstraat. Even verder nemen we rechts het Duivelstraatje, dat ons leidt naar het inmiddels gerestaurerde en heropgebouwde Verbrand Hof, waar de bekende renaissance-

dichter Jan Vander Noot in 1540 het levenslicht zag. Naar die figuur werd in Brecht een fietslus (56 kilometer) genoemd die alle deelgemeenten aandoet en bewegwijzerd is met de traditionele zeshoekige bordjes. We volgen nu verder de aanduidingen die naar knooppunt 98 leiden en bereiken zo, tussen de landerijen door, opnieuw ons vertrekpunt aan de Schotense Vaart. Een trip om nooit te vergeten.

Kalmthoutse Heide

De "Noordertuin" loopt voor een belangrijk stuk door het natuurreservaat Kalmthoutse Heide, dat zowat duizend hectare beslaat. Dit gedeelte is ook het mooiste van de hele route. Het reservaat zelf bezit een hoge ecologische waarde, want je treft er heel wat zeldzame fauna en flora aan. Het maakt deel uit van het overkoepelende Grenspark De Zoom-Kalmthoutse Heide, dat zowat vierduizend hectare omvat en zich uitstrekt over de gemeenten Woensdrecht (Nederland), Kalmthout en Essen. Vanuit de hoofdparking aan De Vroente, Putsesteenweg 129 in Kalmthout (tel. 03-620.18.30) kun je ook mooie, netjes uitgestippelde wandelingen maken.

Belangrijke schrijfters

In de regio Kalmthout-Essen wonden drie belangrijke schrijfters: Maria Rosseels (1916-2005), Rose Gronon (1901-1979) en Jet Jorssen (1919-1990). Deze 'grote' dames van de Vlaamse letterkunde verwierven voornamelijk bekendheid met hun historische romans. Maria Rosseels schreef ondermeer "Ik was een christen", "Dood van een non" en "Wacht niet op de morgen". Rose Gronon publiceerde "De ramkoning", "Ik, Hasso van Bodman" en vele andere romans en novellen. Jet Jorssen is de auteur van een trilogie over Antwerpen met als titel: "Och, Siemeniskinderen!". Zij vertelt daarin de geschiedenis van een familie in de periode 1870-1973. Het boek is tevens een ode aan de Scheldestad. Kalmthout was ook de woonplaats van wijlen striptekenaar Willy Vandersteen. Zijn tekenstudio (mét museum) is nog altijd gevestigd aan de Beauvoislaan 98 in Heide (tel. 03-666.64.85).

Groot ven in heidelandschap

O V E R Z I C H T

Afstand: 70 kilometer.

Start: parkings aan café Trapke Op of taverne De Goeien Tijd, vlakbij Brug 11 over de Schotense Vaart in Brecht. Volgorde van de nummers van de knooppunten: 99-98 (liggen vlakbij elkaar), 69, 40, 36, 35, 11, 39, 76, 74, 79, 81, 25, 80, 89, 24, 23, 22, 59, 58, 57, 07, 04, 02, 03, 92, 91, richting 68 rijden en rechtdoor blijven fietsen richting Brecht-centrum. Van daaruit richting 98 nemen.

Te bereiken: met de wagen: via de E19 Antwerpen-Breda, afrit Brecht nemen, druk kruispunt (met verkeerslichten) oversteken en daarna tweede straat rechts inslaan richting Sint-Antonius. Weg blijven volgen, aan de eerstvolgende bocht linksaf draaien en je stuit automatisch op Brug 11.

Verkorting: twee mogelijkheden. 1) Je vertrekt in Brecht en volgt de nummers zoals hierboven aangegeven, maar aan knooppunt 25 (vlakbij het Arboretum) in Kalmthout fiets je naar 72 en vervolgens naar 06, 87 en 91. Van daaruit rijd je rechtstreeks naar Brecht, zoals bij de grote lus van 70 kilometer. Je mijdt dan wel een groot stuk Kalmthoutse Heide, Essen, Nieuwmoer en Wuustwezel. Afstand: 60 kilometer. 2) Je kunt ook een kleinere lus rijden van 47 kilometer. Vertrekkend vanuit Wuustwezel-centrum zoek je knooppunt 91 op. Daarna rijg je de volgende nummers aan elkaar: 87, 06, 72, 25, 80, 89, 24, 23, 22, 59, 58, 57, 07, 04, 02, 03, 92 en opnieuw 91. Zo rijd je via Gooreind langs het Klein Schietveld en doe je het traject aan dat je bij de eerste verkorting mist.

Uitbreidingen: steeds mogelijk via de knooppunten. Raadpleeg de Fietsknooppuntenkaart 2 Provincie Antwerpen, Antwerpse Kempen-noord.

Reliëf: bijna zo vlak als een biljarttafel.

Veiligheid: vrij veilig, omdat je meestal de drukke dorpskommen mijdt. Je doorkruist nu eens villawijken, dan weer rijd je over land- en boswegen. Je peddelt ook over vrijliggende fietspaden.

Bewegwijzering: in orde. Volg de knooppunten. In Brecht-centrum, waar je je eigenlijk op de aanlooproute naar het netwerk bevindt, is het wel even zoeken naar knooppunt 98. Neem dus best je planetje mee op je tocht.

Logistiek: er bevinden zich voldoende herbergen en rustplaatsen op de route.

Bijzonderheid: de rijke weelde aan natuurschoon.

Blikvangers: De Kalmthoutse Heide en andere (grote en kleinere) domeinen.

Fietsverhuur: Toerisme Brasschaat, Bredabaan 407, 2930 Brasschaat (tel. 03-650.03.00)

Gebruikte kaart: fietsbrochure "Noordertuin van Antwerpen", uitgave 2006; Fietsknooppuntenkaart 2 Provincie Antwerpen, Antwerpen-noord.

Info: Noordertuin van Antwerpen, Bredabaan 399, 2930 Brasschaat; e-mail: info@noordertuin.be, webstek: www.noordertuin.be.

FMK-waardering: een prettige route, die je elk seizoen van het jaar zou moeten rijden vanwege de variatie in het flora-aanbod.